
Shivapujavidhanam

శివపూజావిధానమ్

Document Information

Text title : Shivapujavidhanam

File name : shivapUjAvidhAnam.itx

Category : shiva, pUjA, shivarahasya

Location : doc_shiva

Transliterated by : Ruma Dewan

Proofread by : Ruma Dewan

Description/comments : shrIshivarahasyam | IshvarAkhyah dashamAMshaH | adhyAyaH 44 | 1-51||

Latest update : September 8, 2024

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

September 10, 2024

sanskritdocuments.org

శివపూజావిధానమ్

(శివరహస్యాస్తరగతే ఈశ్వరాఖ్యే)

స్కన్ధ ఉవాచ ।

అథ తే సమృద్ధ్యామి శివపూజావిధిక్రమమ్ ।

నిగమాగమ భేదేన పూజా ప్రోక్తా మనీషిభిః ॥ ౧॥

పూజనం శక్కురస్యైవ బహుధా పరికీర్తితమ్ ।

శ్రుతిస్మృతి సమా(దా) చారతన్త్రాగమవిభేదతః ॥ ౨॥

బృహజ్ఞాబాలకాః ప్రోమః కేవలం లిఙ్గపూజనమ్ ।

పశ్చాద్యతనపూజా హి స్మృతిప్రోక్తా మునీశ్వర ॥ ౩॥

తన్త్రాగమోక్తపూజా హి శివదీక్షావతాం శివే ।

నిగమాగమసంయుక్తా పూజేయం కథ్యతే తవ ॥ ౪॥

శివప్రధానపూజేయం శివలిఙ్గైకపూజనమ్ ।

కేవలం తే సమాసేన సపశ్చాక్షరసంయుతమ్ ॥ ౫॥

ప్రవక్ష్యామి యథా దేవ్యై ప్రోక్తం విశ్వేశ్వరేణ హి ।

కైలాసశిఖరాసీనం దేవం కామేశ్వరం విభుమ్ ॥ ౬॥

బ్రహ్మోపేంద్రమహేంద్రాద్వైరగ్జైర్విద్యాధరైస్తథా ।

దానవైర్మునిభిః సిద్ధైర్వక్షరక్షోగణాధిపైః ॥ ౭॥

హేరమృత్స్కన్ధపూర్వాదిగణైర్భక్త్యా సుసేవితమ్ ।

అక్షక్రీడారసాస్వాదలాలసం పరమేశ్వరమ్ ॥ ౮॥

ప్రణమ్య నస్తీ ప్రోవాచ క్రీడంతం పరమేశ్వరమ్ ।

క్రీడతో భువనేశస్య జగదమ్బికయా సహ ॥ ౯॥

అక్షపాతాధికారే తు పక్షపాతధియోజ్ఞతః ।

క్రీడతః క్రమయోగేన జితం దేవేన శమ్భుతా ॥ ౧౦॥

అక్షప్రపాతాద్దేవేన ప్రోక్తం నన్దిన్ జితం మయా ।
 తదా సత్యాభియోగేన తుష్టోఽహం త్వయి భక్తితః ॥ ౧౧॥
 వరో మే ప్రియతాం వత్స యస్తే మనసి వర్తతే ।
 దదామి తం న సన్దేహః ప్రీతేన మనసా తవ ॥ ౧౨॥
 నన్దిశ్వరః ఉవాచ ।
 తుష్టోఽసి యది దేవేశ జగతామిశ్వర ప్రభో ।
 వద పూజావిధానం తే (తాన్)తైవాన్ మన్త్రాన్ సుదుర్లభాన్ ॥ ౧౩॥
 చక్రాఙ్గాసనహితాన్ పూజాకర్మసమన్వితాన్ ।
 శివ ఉవాచ ।
 కథయామి మహాభాగ త్రైలోక్యేష్వపి దుర్లభాన్ ॥ ౧౪॥
 తైవాన్ సర్వమనుశ్రేష్ఠాన్ సర్వమస్త్రైషు గోపితాన్ ।
 భక్తోఽసీతి న మే కిఞ్చిదవాచ్యం త్వయి సువ్రత ॥ ౧౫॥
 మూలమన్త్రాఙ్గావిన్యాస పూజాకర్మసమన్వితాన్ ।
 ద్విజాభిషేకసహితానధికారసమన్వితాన్ ॥ ౧౬॥
 ఉద్ధారక్రమయోగేన సర్వకామఫలప్రదాన్ ।
 సుసమే భూప్రదేశే తు గోమయేనోపలేపితే ॥ ౧౭॥
 పుష్పప్రకరశోభాఢ్యే గన్ధధూపతరజీతే ।
 విలిఖేన్మాతృకాస్తత్ర వర్గాష్టకవిభేదతః ॥ ౧౮॥
 స్వరైః షోడశభిర్వర్తైః ప్రథమః పరికీర్తితః ।
 పఞ్చపఞ్చాక్షరాంశ్చాన్యో ద్వావన్యో చతురక్షరౌ ॥ ౧౯॥
 వర్గాష్టకం భవేదేవం తతో మన్త్రాన్ సముద్ధరేత్ ।
 పఞ్చమస్యతు వర్గస్య పఞ్చమం ప్రథమం భవేత్ ॥ ౨౦॥
 పృథ్వర్గాన్నిమోవర్ణః ప్రథమాన్త్యసమాన్వితః ।
 ద్వితీయం వర్ణమాఖ్యాతమష్టమస్యాద్యమక్షరమ్ ॥ ౨౧॥
 ప్రథమస్య తృతీయార్ణవమేతం తత్తృతీయకమ్ ।
 చతుర్థం సప్తమస్యాన్త్యం ద్వితీయాద్యసమన్వితమ్ ॥ ౨౨॥
 చతుర్థవర్ణం మన్తస్య సప్తమాద్యం తు పఞ్చమమ్ ।
 ఏవ పఞ్చాక్షరో మన్తః ప్రణవాద్యః షడక్షరః ॥ ౨౩॥

యత్సాధనాత్తు మనుజాః శివసాయుజ్యమాప్నుయుః ।
 ప్రణవస్తు పరబ్రహ్మబోధకః సముదీరితః ॥ ౨౪॥
 పశ్చాక్షరమయాని స్యుః పశ్చాభూతాని సువ్రత ।
 భూతాత్మకం జగదిదం తేనాస్య జగదాత్మతా ॥ ౨౫॥
 ఋషిరుక్తో వామదేవః పక్షిశ్చన్ద్ర ఉదాహృతమ్ ।
 సదాశివో దేవతాస్య మన్తస్య పరికీర్తితా ॥ ౨౬॥
 షడఙ్గాని మనోర్వర్తైర్జాతియుక్తాని కల్పయేత్ ।
 తత్పురుషాఘోరసద్యోవామదేవేశసంజ్ఞితాః ॥ ౨౭॥
 మూలవర్ణాదికాన్యస్య త్రిషు స్థానేష్వతన్ద్రితః ।
 తర్జనీమధ్యమాన్త్యానామాఙ్గుష్ఠేన తథా పరః ॥ ౨౮॥
 ఆస్యహృత్పాదగుహ్యోదిమూర్ధ్ని హస్తేషు చాపరః ।
 (ఆస్యహృత్పాదగుహ్యోదౌ మూర్ధ్ని హస్తేషు చాపరః ।)
 ప్రాగ్వామ్యవారుణోదీచ్యమధ్యవక్త్రేషు పశ్చాను ॥ ౨౯॥
 తతః షడఙ్గం విన్యస్యేద్వక్ష్యమాణం యథావిధి ।
 సర్వజ్ఞో నిత్యతృప్తశ్చ బోధాన్తోనాదిరేవ చ ॥ ౩౦॥
 స్వతన్త్రశక్తిశ్చాల్పప్త శక్తిశ్చాన్తశక్తియుక్ ।
 మూలమన్త్రేణ పూర్వైశ్చ ధామై శబ్దాన్తగః క్రమాత్ ॥ ౩౧॥
 షడఙ్గాని మనోరస్య జాతియుక్తాని మన్తవిత్ ।
 కుర్వీత గోలకన్యాసం రక్షాయై నన్దికేశ్వర ॥ ౩౨॥
 హృది వక్త్రాంసయోరూర్వోః కచే నాభౌ ద్విపార్శ్వయోః ।
 పృష్ఠే హృది తతో మూర్ధ్ని వదనే నేత్రయోర్నసోః ॥ ౩౩॥
 దోఃసన్నిధి నఖాగ్రేషు విన్యసేత్తదనన్తరమ్ ।
 శిరోవదనహృత్కుక్షౌ ఊర్వోః పాదద్వయే పునః ॥ ౩౪॥
 హృది వక్త్రామ్భుజే కష్ఠే మృగాభయకరేష్వథ ।
 వక్త్రాంసహృత్సు పాదోరు జఠరేషు న్యసేదథ ॥ ౩౫॥
 మూలమన్తస్య షడ్వర్ణాన్ యథావద్దేశికోత్తమః ।
 మూర్ధ్ని పాదోదరాగ్రేషు హృదయే తాం పునర్న్యసేత్ ॥ ౩౬॥

పశ్చాదనేన మస్త్రేణ కుర్యాత్స్వం వ్యాపకం సుధీః ।

గోక్షీరఫేనధవలం రజతాద్రిసమప్రభమ్ ॥ ౩౭॥

చారుచన్ద్రకలారాజజ్జటామకుటమణితమ్ ।

పశ్చావక్రధరం శమ్భుం శితికణ్ఠం త్రిలోచనమ్ ॥ ౩౮॥

శార్దూలచర్మవసనం నానాభరణభూషితమ్ ।

దక్షోర్ధ్వహస్తే పరశుం తదధస్తాద్వరం కరే ॥ ౩౯॥

వామోర్ధ్వహస్తే హరితం దధానమభయం కరే ।

సుప్రసన్నముఖామ్భాజం నివిష్టం పద్మవిష్టరే ॥ ౪౦॥

విష్ణుబ్రహ్మమహేన్ద్రాద్వైః స్తుతం భక్త్యా శివాయుతమ్ ।

విశ్వాద్యం విశ్వపుషం భావయేత్ హృది శక్కురమ్ ॥ ౪౧॥

ఇతి ధ్యాత్వా గణశ్రేష్ఠం మానసైరర్చయేచ్ఛివమ్ ।

ఉపచారైః షోడశశిర్భాహ్యపీఠే సమర్చయేత్ ॥ ౪౨॥

పద్మం వసుదలం కృత్వా కర్ణికాకేసరోజవలమ్ ।

బహిరష్టదలద్వన్ద్యం చతురస్ర సమన్వితమ్ ॥ ౪౩॥

చతుర్ద్వారసమాయుక్తే మణ్డలేఽస్మిన్ ప్రపూజయేత్ ।

ఏవం పీఠం సమభ్యర్చ్య మూర్తిం మూలేన హృద్గతమ్ ॥ ౪౪॥

ఆవాహ్యా లిక్తే మూలేన సపుష్పేణ గణోత్తమ ।

పాద్యార్హ్యాచమనైర్పీఠైః సుపుష్పైర్వాసితైస్తదా(థా) ॥ ౪౫॥

పశ్చాగస్తైఃపశ్చాఘటైర్గవాం పశ్చామృతైరపి ।

గర్భపుష్పామ్బురత్నైర్దైరుత్తానైరుత్తరాగ్రతః ॥ ౪౬॥

అన్యపుష్పైర్యథాలాభం మస్త్రైర్తైర్గణోత్తమ ।

హరో మహేశ్వరః శమ్భురుగ్రో భీమః శివస్తథా ॥ ౪౭॥

సంసారవైద్యః సర్వజ్ఞ ఇత్యాద్యైశ్చ నమోఽన్తకైః ।

ధూపం దీపం చ నైవేద్యం తామ్బూలం చ తతో గణ ॥ ౪౮॥

దద్యాన్మూలేన దేవాయ ప్రణామప్రకమైస్తథా ।

సీరాజనం నర్తనం చ పునర్మన్తజపస్తథా ॥ ౪౯॥

ఆవాహితస్య హృదయే పునరుద్వాసనం తథా ।

సజ్గహాద్విధిరేవాయం విస్తరే చేదభోక్తరే ॥ ౫౦॥

ఏవం భక్తగణోత్తమోఽత్ర హి సదా లిజ్గం త్రికాలం యజన్

కాలం చైకమథ ద్వితీయమగజే రుద్రో భవేన్నైవకే ।

తేనానుత్తమభోగసమృదఖిలా ప్రాప్యేత భూమణ్ణలే

లిజ్గారాధన సాధనైకమనసా తుష్టో విశిష్టో భవేత్ ॥ ౫౧॥

॥ ఇతి శివరహస్యాస్త్రగ్ధతే ఈశ్వరప్రోక్షం శివపూజావిధానం సమూర్ణమ్ ॥

- ॥ శ్రీశివరహస్యమ్ । ఈశ్వరాఖ్యః దశమాంశః । అధ్యాయః ౪౪ శివపూజావిధానమ్ ।
౧-౫౧॥

- .. shrIshivarahasyam . IshvarAkhyāH dashamAMshaH . adhyAyaH 44 shivapUjAvidhAnam . 1-51..

Notes:

Skanda స్కంద్ద narrates the description of ŚivaPūjāVidhāna శివపూజావిధాన as told to Nandī నన్ది by Śiva శివ upon being requested. Śiva శివ talks about the ŚivaPañcākṣaraMantra శివపఞ్చాక్షరమన్త్ర i.e. Namaḥ Śivāya నమః శివాయ while also referring to the ŚivaṢaḍakṣaraMantra శివషడక్షరమన్త్ర i.e. Om̐ Namaḥ Śivāya ఓం నమః శివాయ. He mentions about the nyāsa న్యాస and mapping of the Five Faces i.e. Pañcavakra పఞ్చావక్త్ర with the Five Akṣara i.e. Pañcākṣara పఞ్చాక్షర of the ŚivaPañcākṣaraMantra శివపఞ్చాక్షరమన్త్ర Namaḥ Śivāya నమః శివాయ Viz.

Tatpuruṣa - Na-kāra తత్పురుష - న-కార,

Aghora - Ma-kāra అఘోర - దక్షిణ - మ-కార,

Sadyojāta - Śi-kāra సద్యోజాత - శి-కార,

Vāmadeva - Va-kāra వామదేవ - వ-కార,

Īśāna - Ya-kāra ఈశాన - య-కార.

Proofread by Ruma Dewan

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

